

В.В. Чухілевич, здоб. вищої освіти (*НаУОА, Острозь*)

М.Ф. Аверкина, д-р екон. наук, PhD in Management (EU), проф. (*НаУОА, Острозь*)

ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У відповідь на швидкі технологічні зміни та поширення цифрових технологій, а зокрема після затяжного періоду коронавірусу, дистанційна робота стала популярним рішенням для бізнесу, який прагне знизити витрати та збільшити ефективність. Ця праця пропонує проаналізувати переваги та виклики дистанційної роботи для бізнесу в умовах цифрової економіки.

Цифрові технології відкривають нові можливості для бізнесу, що сприятиме компаніям забезпечення відповідного рівня ефективності та конкурентоспроможності. Вони також розкрили нові можливості для дистанційної роботи, що є одним з головних методів та дозволяє компаніям ефективно та без зайвих зусиль знизити витрати та збільшити продуктивність, що є особливо важливим в умовах конкурентної економіки.

Перша перевага дистанційної роботи полягає в зниженні витрат на обслуговування офісів, зокрема витрат на комунальні послуги та оренду приміщень. Це є дуже важливим для маленьких та середніх компаній, які можуть зекономити значну суму коштів на оренді приміщень та інфраструктурі. В той же час, для великих компаній це зменшує необхідність у постійній добудові додаткових офісів, що могло стати проблемою із постійним збільшенням кількості співробітників, зайнятих у великих компаніях.

Друга перевага полягає в збільшенні продуктивності працівників. Дистанційна робота дозволяє працювати з будь-якого місця, що робить її більш зручною та гнучкою. За правильного підходу, це збільшує ефективність роботи, а також дозволяє заощадити час, який працівники заощаджують на дорозі до офісу та додому.

Третя перевага дистанційної роботи полягає в збільшенні глобальної доступності компанії. Дистанційна робота дозволяє компаніям найняти працівників з будь-якої частини світу, що розширює потенційну базу талановитих кандидатів та збільшує міжнародний потенціал компанії.

Однак, такий підхід не позбавлений переліку викликів, що стосуються дистанційної роботи в умовах цифрової економіки.

Першим з них є збільшення ризику кібератак та крадіжки даних. Зважаючи на те, що працівники виконують свою роботу з різних місць та використовують різні пристрої, компанії повинні забезпечувати безпеку віддаленого доступу до своїх систем та даних.

Наступний виклик пов'язаний із забезпеченням ефективної комунікації та співпраці між працівниками та командами. Дистанційна робота може призвести до зменшення можливості безпосереднього контакту та спілкування між працівниками, що може вплинути на ефективність командної роботи та розвиток інноваційних процесів.

Третій виклик пов'язаний з втратою контролю над робочим процесом та результатами. Керівництво компанії може відчувати втрату контролю над працівниками, які працюють здалеку, та недостатню відповідальність за результати роботи.

З вище представленої інформації спостережено, що дистанційна робота має переваги та виклики для бізнесу в умовах цифрової економіки. Щоб максимізувати їх корисність, компанії повинні ретельно розглянути свої потреби та засоби для забезпечення дистанційної роботи.

Для забезпечення безпеки дистанційної роботи, зокрема, компанії повинні використовувати захист від кібератак, криптографію та мережеві протоколи для захисту від несанкціонованого доступу. Крім того, компанії мають організувати регулярні навчання для працівників з питань безпеки, а також встановлювати правила використання корпоративних систем та пристроїв.

Щодо ефективної комунікації та співпраці між працівниками, компанії можуть використовувати спеціальні платформи для спілкування та співпраці, такі як Slack, Zoom, Trello тощо. Крім того, регулярні віртуальні зустрічі та відстеження прогресу проєктів можуть допомогти у забезпеченні ефективної комунікації та співпраці між працівниками.

Крім того, компанії повинні встановлювати чіткі метрики та ключові показники для оцінювання результатів роботи працівників, а також забезпечення ефективного контролю над робочим процесом. Такий контроль можна забезпечити за допомогою програмних інструментів для відстеження часу роботи та продуктивності, а також регулярних зустрічей для обговорення прогресу роботи.

Слушним рішенням для підвищення рівня залученості стануть заходи, що підтримають соціальну взаємодію та згуртованість команди. Організації можуть організувати регулярні віртуальні зустрічі, спільні проєкти та інші події. Наприклад, організація онлайн-зустрічей, віртуальних кав'ярень та інших подій будуть справді

корисними для колективу і сприятиме як психологічному здоров'ю членів команди так і їх згуртованості. У ході проведеного дослідження встановлено, дистанційна робота має значний потенціал для бізнесу, особливо в умовах цифрової економіки. Її переваги включають збільшення продуктивності, зменшення витрат на оренду приміщень та інфраструктуру, збільшення географічної доступності для клієнтів та співробітників та багато чого іншого. Проте, впровадження дистанційної роботи також пов'язане зі значними викликами, які повинні бути враховані для успішного використання цього підходу.

Організаціям варто розглядати дистанційну роботу як можливість для розвитку бізнесу, проте варто також бути готовим до змін у своїй організації та перетворень звичних способів роботи. Це включає розробку нових стратегій для комунікації та співпраці, забезпечення безпеки даних та ефективного контролю за робочим процесом та результатами, а також підтримку соціальної взаємодії та згуртованості команди. При правильному впровадженні дистанційної роботи, компанії можуть отримати значні переваги та підвищити свою конкурентоспроможність в умовах цифрової економіки.

Інформаційні джерела:

1. DW. Дистанційна робота: соціологи з'ясували плюси і мінуси. URL: <https://www.dw.com/uk/dystantsiina-robota-sotsiologhy-ziasuvaly-plyusy-y-minusy/a-53767531>
2. Iansiti, M., Lakhani, K. R. Who Gets to Work in the Digital Economy? Harvard Business Review. URL: <https://hbr.org/2022/08/who-gets-to-work-in-the-digital-economy>
3. LatamList. The Future of Work in the Digital Economy. URL: <https://latamlist.com/the-future-of-work-in-the-digital-economy/>
4. Popadiuk, S., Konovalenko, I. Employee productivity and remote work: new challenges and opportunities for the labor market. Business and Economic Horizons. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2589791821000165>
5. TechTarget. 15 Advantages and Disadvantages of Remote Work. URL: <https://www.techtarget.com/whatis/feature/15-advantages-and-disadvantages-of-remote-work>
6. The Page. Контроль на відстані: плюси та мінуси дистанційної роботи. URL: <https://thepage.ua/ua/economy/kontrol-na-vidstani-plyusi-ta-minusi-distancijnoyi-roboti>
7. Trenchea, M. The Influence of Remote Work on Employee Satisfaction: A Meta-Analysis. Sustainability. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/1/552>
8. Yarro. Pros and Cons of the Remote Workforce Model. URL: <https://yarro.org/pros-and-cons-of-the-remote-workforce-model/>
9. Yildirim, Ozlem. The impact of remote work on organizational commitment of information workers: Does distance matter? URL: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09585192.2020.1737834>